ՊՄԱՆԵՄԻԷՆԵՐՈՐԴ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—1239—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—18—ՄԱՅԻՍ—1872

ԳԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան դիմաց Պոլսոյ համար 180 դր.
» Դուռառաց » 40 մէճ
Վեցամսեայ Ի. Պոլսոյ » 90 դր.
» Դուռառաց » 5 մէճ
Իւրաքանչիւր թերթի գին 30 փր.
Յանուրդման տոկը մէկ անգամի համար 3 գուրուշ, երկու անգամի համար 2 գուրուշ, աւելի անգամներու համար դատ ստակոյթիւն կիլլայ

ԱԱԳԱ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Կարելի է զատած լրագրեր ճանաչուն դիմեցէք խմբագրութիւնս վրայ։

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ ոգեւ իւրէ գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին տիրոջ անվամբ։ Կ. Պոլիս, Գալատիոյ խան, Մասիսի գրասենեակը։

Ձեռագրաց դիմեցը չվերադարձուած նամակ չընդունուիր։

ԵՈՍՏԱՆԴՆԱՅԻՆ 18 ՄԱՅԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ալսպանիոյ խնդրոյն առիթիւ Ամերիկայի եւ Անգլիոյ կառավարութիւնաց մէջ ծագած վէճը՝ որ հին եւ նոր աշխարհաց խաղաղութեան վրանդ կ'սպառնար, վերջապէս լուծման ճանապարհ մէջ կը մնայ։

Հիւսագիրը կը ծանուցանէ թէ Ամերիկայի Դեսպանը Վաշինկթընի գոհացուցիչ պատասխան մը ստացեր է Անգլիոյ առաջարկած յաւելուածն ընդունելու հաւանութիւն տուած է։

Ահաւասիկ յիշեալ յաւելուածը՝ զոր անգլիական Թագը լրագրին իր Ամերիկայի թղթակցին ուղարկելով կը հրատարակէ։

1. Ըստ որում Անգլիոյ կառավարութիւնը Միացեալ—Նահանգաց հիւսիսային գրեթէ մասին թղթակցութեանց մէջ չէ ընդունած եւ մերժած է առուղղակի միջոցաց պահանջմունքը, այն է՝ Ամերիկայի կառավարութեան կողմէ Ալենեվայի իրաւարար ատենին մատուցուած յիշատակագրին մէջ նշանակեալ ողդայնին կորուստները, զորս կրել են անգլիական դրօշակ ունեցող առեւտրական նաւերէ, ապահովութեանց ստակերուն բարձրանալէն, որ պատերազմին հետեւանքն է։ Նոյնպէս պատերազմի եւ ապստամբութեան ջնջման համար եղած ծախսաց ծանրանալէն, որ վաշինկթընի դաշնադրութեան մէջ որոշապէս ներշանակուած չէր։

2. Ըստ որում այս պահանջմունքը մասնաւոր նաւուց կողմէ կատարուած գործոց վերաբերմամբ հիմնական է, ըստ որմէ մեր այն նաւերն ոչնչութիւն զբուած էին պատերազմական մէկուն ձեռակալ ապստակոթիւններ ընելու համար, եւ այս ալ Անգլիոյ անմեղութենէն յառաջ եկած է, որ չէզոքութեան պարտականութիւնները պահպանելու հոգ չէ տարած։

3. Ըստ որում Միացեալ—Նահանգաց նախագահը՝ պնդելով հանդերձ թէ վերոյիշեալ պահանջմունքը վաշինկթընի դաշնադրութեան մէջ բովանդակեալ են, նախընթաց 2 հատուածին մէջ պարունակեալ սկզբունքը կընդունի, եւ կը յայտնէ թէ այսուհետեւ Միացեալ—Նահանգաց կառավարութեան ընթացքն կանոն ոլոր բռնէ զայն հետեւարար երկու կառավարութիւնք համաձայն են այս կէտիս վերաբերեալ, ուստի նախագահը ներկայացութեան առնելով դատաւոր, Ինքնակոչին խորհրդոյն ա. հաւանութեամբ կը հաճի բնաւ պահանջում մի չընել անուղղակի վնասուց համար, որք ինչպէս վերն ըսուեցաւ, շնորհի երաւարար ատենին որոշման յանձնուած են։

Այս յաւելուածին ընդունելութեան մեծապէս նպաստած է կրանթի նախագահ, որպէս զի նախագահական ընտրութեանց մօտեցած ժամանակ հոդ մի պակաս ունենայ։

Կարելի է որ նորին ինքնաւորի նախագահ, բայց արդիւնքներ կը տեսնէ իր գէմ։

Ոչ միայն ռամկավարներն իր դէմ են, այլ եւ իր կուսակից հանրապետական մէջ ալ պառակտում մտած է, ուստի խեղդուելու վտանգ ունեցող մարդոյ մի պէս ամէն ճիւղերու կը փոմփռի։

Սակայն կրանթ նախագահը Միացեալ—Նահանգաց Հիւսիսային Գրկիրներուն մէջ մեծ համակրութիւն գտած էր Հարաւայնոց վրայ տարած յաղթութեանց պատճառաւ։ Ինչպէս կարելի ալ այն համակրութիւնը. Սահմանադրութիւնն անդադար քանդելով կրնան իր հակառակորդը։

Ընտրակոնութենէ եկած լինելով կենտրոնականութիւնը կառավարութեան միջոց մ'բրաւ երբեմն նաեւ ժողովը, երբեմն, նոյնս ոգեւորութեամբ հակառակորդ հանրապետական տարրերն ալ բրաւ։ Գ. կրանթ այն սրոշումները բրաւ։ Գ. կրանթ այն սրոշումները դարձապէս հանար ամէն կողմ դրդը զրկեց, եւ այս կերպիւ նահանգաց իրաւունքը բռնաբարեց։

Վերջապէս երկրին տարտ կարգերն ու կոնոնները թիւրեց ու տարուսաղեց, կրնան ճշմարիտ կենտրոնականութիւն կամ նոյնչափ թիւրութիւն մոլեռանդ մինչեւ իսկ պարտաւորական ընտրելիութիւն մայրաքաղաքի Միացեալ—Նահանգաց մէջ։ Եւ իր ապստամբներն ու բարեկամներն յառաջ քաշելու դրութիւնն ընդարձակեց։

Այս սմբառատութիւնները կընեն իր վերայ նոյն իսկ հանրապետականներ. 1868ին իր ջերմ կուսակիցն էին։ Դժգոհ մասն արդէն բազմութիւն է։ Եւ ասելի չատնալ գէմք ունի։ Հանճարեղ, զօրեղ եւ մեծ ազդեցութեան տէր անձինք գլուխ եղած են այս հակառակորդ խմբին։

Այս կուսակցութիւնն իրեն հետ միացնել կը ջանայ ռամկավարները։ որք Գ. կրանթի բնաձին թշնամիներն են, եւ այս նպատակին հասնելու համար՝ հաշտարար ծրագիր մի չինելին։ որոյ գլխաւոր կէտերն են։

Նահանգաց ինքնօրինութեան հաստատում, որչափ որ կրնայ նեղել սահմանադրութիւնը։

Աւելորդական ոստատութիւն այն է պաշտպանողութեան դրութիւնը թողուլ, եւ մաքսի տուրքն ըստ պիտոյից թեթեւցնել։

Հարաւայնոց համար կատարեալ Ներում։

Ջերմանոյկը՝ որ խիստ բազմութիւն եւ հզօրեղ են Միացեալ—Նահանգաց մէջ, այս շարժման մասնակից եղած են, որով չորս Նահանգաց քուէն կորսընցնել պիտի տան Գ. Կրանթի։

Երբոր մնացածն թէ 1868ին հաստատեալ Նահանգաց մեծ մասը նախագահի ընտրութեան չմասնակցեցան, բայց եւ այնպէս Գ. Կրանթ ակոր մեծամասնութիւն մ'ստացաւ. հիմա որ հարաւայնոյ բոլոր գաւառներն անոր դէմ քուէ պիտի տան, տարակոյս չը մնար որ վերընտրութիւնը բոլորովին վտանգի մէջ է։

Հանրապետական դժգոհ մասն բնորոշի որոշած են Թրիպիւն լրագրին խմբագիր Գ. Գրիլէյ որ Հանրապետական կուսակցութեան ամենէն հզօր լեզուն է, բայց երկար ժամանակ ռամկավարաց դէմ մաքառած լինելուն համար ատելի նկատ էր ատնոց, ուստի անանցանելի ընդունելիք դժուարին կերեւի։

Իրաց այս վիճակը՝ որ անշուշտ մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ Կրանթի նախագահին։ Ալսպանիոյի խնդրոյն լուծումը դիւրացնելու ծառայիս, ուստի կրնայ բարի՝ թէ նախագահին մասց որոշումներ թիւնները աւելի՝ պարագայները նպաստանցին Անգլիոյ։

Գաղղիոյ Ակադեմիան 1700 թուականէն ի վեր Եւրոպոյ մեծ տէրութեանց բնակչաց թուոյն եւ երկրական տարածութեան կրած փոփոխութիւններուն եւ ուսմանց վերայ հետեւեալ վիճակագրական կարեւոր տեղեկութիւնը հրատարակած է։

1700ին Գաղղիա 493000 քառակուսի քիլոմէթր ընդարձակութիւն եւ 30 միլիոն ժողովուրդ ունէր։

Բրուսիա 110000 քիլիմէթր տեղ եւ 2 միլիոն բնակիչ։

Աւստրիա 510000 քիլոմէթր եւ 12—13 միլիոն բնակիչ։

Գերմանիա 660000 քիլոմէթր եւ 19—20 միլիոն բնակիչ։

Անգլիա 313000 քիլոմէթր եւ 9 միլիոն բնակիչ։

Ռուսիա 3.212000 քիլոմէթր եւ 10 միլիոն բնակիչ։

1815ին Գաղղիա ունէր 530000 քիլոմէթր եւ դարձեալ 30 միլիոն բնակիչ։

Բրուսիա 280000 քիլոմէթր եւ 10 միլիոն ու կէս բնակիչ։

Գերմանիա 630000 քիլոմէթր եւ 30 միլիոն բնակիչ։

Աւստրիա 665000 քիլոմէթր եւ 30 միլիոն բնակիչ։

Անգլիա նոյն տարածութիւնն եւ 17 միլիոն բնակիչ։

Ռուսիա 5.450.00 քիլոմէթր եւ 45 միլիոն բնակիչ։

1872ին Գաղղիա՝ Նիսն ու Սաւոյան առացած, բայց Ալզասն ու Լորէնը կորսուած, ունի 528000 քիլոմէթր եւ 36 միլիոն բնակիչ։

Բրուսիա 352000 քիլոմէթր եւ 24 միլիոն բնակիչ։

Գերմանիա 544000 քիլոմէթր եւ 40 միլիոն բնակիչ։

Աւստրիա 622000 քիլոմէթր եւ 36 միլիոն բնակիչ։

Անգլիա 31 միլիոն բնակիչ։

Ռուսիա 5.559.000 քիլոմէթր եւ 72 միլիոն բնակիչ։

Իտալիա 296000 քիլոմէթր եւ 26 միլիոն բնակիչ։

Ա յս վիճակագրական հաշուէն կը տեսնուի, որ Եւրոպական մեծ տէրութեանց մէջ առնման մասին Գաղղիա ամենէն յետամնացն է։ 1700 թուականէն Եւրոպոյ հինգ մեծ տէրութեանց ժողովրդոց երրորդ մասին հաւասար ժողովուրդ ունէր։ 1872ին՝ հաւասարութիւնը մէկ վեցերորդի իջած է։

Իսկ առնման մասին ամենէն նշանաւոր են Բրուսիա եւ Իտալիա որոց առաջնոյն ժողովուրդը առանձրկու պատիկ եւ երկրորդինն ութ պատիկ աւելցած են։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մոսքիա 27 մայիս։

Գիւղացիներն եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ բոլոր ապստամբք նուաճուել են։

Լոնտրա 27 մայիս։

Զանիս 15ին մօտ գտանուած 10 միլիոն լիրայի փոխառութեան բաժինները պիտի հանուին՝ տարին հարիւրին 9.07 տոկոսով։

Վաշինկթըն 27 մայիս։

Նիքարագուան 9 ձայնի դէմ 42 ձայնով ընդունեց Վաշինկթընի դաշնադրութեան յաւելուածին փուսուսուելիր դոր Անգլիա առաջարկած է. եւ անուղղակի վնասուց պահանջը դուրս կը ձգէ։ Միայն թէ այս տեսակ իրաւունք ուրիշ անգամ պատահած ժամանակ կառավարութեանց պատասխանատու չլինելու. սկզբունք կ'մնայ Ամերիկայի եւ Անգլիոյ մէջ։ Վաւերացմունք փոխ պիտի փոխանակուին Գ. Ֆիշի եւ Անգլիոյ դեսպանին մէջ։ երբոր այս վերջինն իր կառավարութեան պատասխանն տանիլ։

Քան եւ մէկ անգամ բացակայ էին կամ քուէ չտուին քուէարկութեան ժամանակ։

Վիեննա 28 մայիս։

Ութի արշիդքսուհին այս առաւօտ ժամ 3 ին մեռաւ։

Ուռնբեւոյ առատութիւնն հանդարտեցաւ հունձքն ապահովեց։

Լոնտրա 27 մայիս։

Երբեմն Գ. Պոլսոյ անգլիական դեսպան Լորտ Լայնի Գուլիր այս գիշեր մեռաւ։

Մոսքիա 27 մայիս։

Նոր պաշտօնէութեան քաղաքական ծրագիրը Նոյն է նախորդին ծրագրին։

Վիեննա 26 մայիս։

Վերջին օրերս տեղացող հեղեղանման անձրեւներուն պատճառաւ. Բրահայի մօտ մեծ ողողում եղաւ եւ բազմաթիւ մարդիկ կեանքերնին կորուսին։ Գեանի մի գիղեր բոլորովին քշուեցան ջուրերէն։

Լիվերբուլ 27 մայիս

Բամբակ Մ. Գ. 0-11 1/2

Գտնուած 15.000 նաւ։

Լոնդրա 25 մայիս

Օտ. գանձ. 53 1/2
փոխ 1869 61 1/2
» 1871 70 1/2
Անգլ. բանա. 93 3/8
Ամիսն 18
Մահը 42

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պարտատէր հեռագրով լուր կուտան թէ վաղ. Մխիթարի փաշան այս կիրակի օրը ճանրայ եղած է Կ. Պոլիս դարձ հասնար։

Լոնդրայի լրագրաց մէջ հրատարակեալ հեռագիր մի կը ծանուցանէ, թէ Եգիպտոսի խեդիվը մայիս 3/17 ին Սուէյշէն ժեկնել է Հնդկաստանի Պոմբէյ քաղաքին երթալու համար։

Մեծ. եպարքոսն այս օրերս շրջելարկան մի շրջեց դաւառաց կուսակալներուն՝ որոց հաւաքման վերաբերեալ նոր հրահանգով մի։ Ամէն քաղաք կանոնաւոր տումարներ պիտի ունենան։ Հարկահաւաքներն ամէն անգամ տուրք կամ հարկ առացած ժամանակին առացագիր մի պիտի տան։ Եթէ հարկատուն մէկ անգամուն չկրնայ լրիւ տուրքը վճարել, թերհաշիւ պիտի տայ որ առացագրին մէջ պիտի նշանակուի, եւ առացագիրն ալ հարկատուն իր քով պիտի պահէ մինչեւ որ ամբողջ տուրքը վճարէ։

Յունաց Պատրիարքին առաջին քարտուղար Յոսիմէան անուն գիտնական փարդապետ մի, որ աղդաս. Պոլսոյ է եղեր, Յունաց Պատրիարքէն բաժնուելով Պոլսոյեաց Պատրիարքին իրատարակուելու ներքեւ։ Ժողովուրդ։

Ահաւասիկ կաթոլիկ ազգային նոր ընտիր Պատրիարք Դէր. Գրիգոր Յոհան Եպիսկոպոսն՝ վեհ. Սուլթանին առջեւ կարդացած բանախօսութեան թարգմանութիւնը.

«Վեհափառ Տէր.

«Հայ Կաթոլիկ հասարակութեան ընտրութեամբն եւ Ձեր Կ. Վեհափառութեան հաստատութեամբ անարժանարար պատրիարքական բարձր պաշտօնն կոչուելով, կուգամ Ձեր դահոյիս պատուանշանն առջեւ դնել կաթոլիկ հասարակութեան դարաւոր հաւատարմութեան եւ շնորհակալութեան զգացմունքը, զոր անգադար կը յայտնէ։

«Ձկոյ աշխարհի մէջ ինձ համար փափաքելի բան մի՝ որ կարենայ այս զգացմանց Ձեր Վեհափառութեան առջեւ իւրացման լինելու մեծ շնորհն հաւատալիս։

«Հայ կաթոլիկ հասարակութիւնը, կայսերական կառավարութեան հայրական խնամոյ ներքեւ պիտի կրնայ անվնաս օրհնել այն արտաքնութիւններն ու իրաւունքները՝ որ 'ի վաղ ժամանակաց շնորհուած են իրեն, եւ ատով ապագային մէջ Ձեր Կ. Վեհափառութեան վստահութեանն ու շնորհաց արժանանալ։

Ձեր կայսերական արքին անապատ վեհանձնութեան վերայ վստահ՝ Հայ կաթոլիկ հասարակութեան անդամք, նբաստապէտ լինելով Ձեր Կ. Վեհափառութենէն անդադար ստացած բարեացս՝ միաձայն իրենց ջերմ ազօթքը կառղին առ Ամենակալն Աստուած՝ որպէս զի Ձեր Կ. Վեհափառութեան մանկագին օրերն երկար ժամանակ պահպանէ 'ի փառս եւ 'ի հաստատութիւն կայսրութեանս։

Վեհափառ Այլմանն ալ գրեթէ հեռաւոր խօսքերով պատասխանեց.

«Դահ եմ Հայ Կաթոլիկ հասարակութեան այս կերպիւ իւր պատրիարքին ընտրութիւնը կատարելուն վերաբերեալ։ Ըստ որում իմ հոգածութեանս կ'վայելուր նիւթն իմ անխոնջ ամէն հպատակացս յառաջդիմութիւնն ու բարօրութիւն է, զոհ եմ ոչն հաւատարմութեան եւ կապակցութեան փոխանակ՝ զոր ձեր հաստատութիւնը վերջին ժամանակներս ցոյց տուաւ։»

ԹՈՒՏԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԷՍԿԱՐԸ ՕՍՄԱՆԻՈՒ

7	մայիս չորեքշաբթի իրիկուն	59	2
18	» հինգշաբթի առաւօտ բացուելուս	59	9
	կէս օր	59	8

Ի Պոլիս 17 մայիս

Եսսիէմէ ժէնէրալի բաժինք Անգ. միր. 12.17
Գրէսի » » Օսմ. » 15.26
Գրէսի Օսմրա—Բիւրք 10.50
Երկաթուղեաց » Յոր. 176
Փոխ. 1863 » » 357
» 1865 » » 366.
» 1869 » » 312
Թրամուէյ Օսմ. միր. 12.85

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՅԻՐ Ա.Ո. ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈՒՆՅԱՆ

Մեծապատիւ Երեսփոխան Էֆէնտիք.

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը Խդ. նատի պիտի գումարի յառաջիկայ ուրբաթի 19 մայիս, 'ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին Դուլաթիոյ։

Առեսնը պիտի բացուի ժամը 6 ին եւ գոյնի 10 ին։

Կը հրաւիրեմ զազգային Երեսփոխանս գալ, ազգասիրաբար կատարել իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը։

9 մայիս 1872

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պոլիս Անամ աղօթապարտ

ՊԱՏՐԻԱՐՔ

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼԻՍԻ

ՄԿՐՏԻՉ ԱՐՔԵՊՍԿՈՊՈՍ

ԽՐԻՄԵԱՆ

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՑ

1. Նոր ազգ. ընտրութիւն Ազգ. վարչութեան։ Ժողովոյ։
2. Ընտրութիւն նորոգ. գիւղական Ընդհ. Ժողովոյ։
3. Ամենակալն կանոնագրութիւն։
4. Կանոնիկական եւ Պատրիարքական յարաբերութիւնք։

Ռ. Ադոնդրէր Ընդհ. Ժողովոյ

Ե. Հ. ՄԷՐԵԼԱ—ՅՈՒԼ

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Երեսփոխանական Ընդհանուր Ժողովն երկու անդամէ որ կը գումարուի Քաղաքական Ժողովի ընտրելու համար եւ երկու անդամներն ալ չը յաջողիր՝ կարծեաց անհամաձայնութեան պատճառաւ։

Ինչպէս յայտնի է, երեսփոխանաց մէկ մասը՝ փոփոխութեան վրայ յենլով Քաղաքական Ժողովոյ ընտրութեան վերաբերեալ 36դ. յօդուածն ինչ ինչ պատճառներով անդործադրելի եւ հեռեւարար վերքննութեան ու փոփոխութեան կարօտ նկատելով կառոչարկէ չափաւորել։ Իսկ մասն մ'ալ՝ ասոր հակառակը պնդելով՝ կառոչարկէ փոքրով անդործադրելի դատուած յօդուածը կէս առ. կէս գործադրել եւ կաւարկէ թէ օրէնքը չկրնար քուէի դրուիլ։

Նոր ճշմարտութիւն մը չէ որ կըսեն թէ օրէնքը չկրնար քուէի դրուիլ։ Ո՞վ կրսէ թէ Յահմանադրութիւնը քուէի դրուի։ որ սրդէն ապգովին ընդունուած օրէնք մ'է։ եւ այդ օրէնքը կը արտաքսէ թէ վերքննութեան ատթիւ կրնայ փոփոխութիւններ բլլալ։

Պատասխանենք։

Յահմանադրութեան 99դ. յօդուածը կը արտատրէ թէ երբ փորձառութիւնամբ ինչ ինչ արտատրութեանց փոփոխութիւնն հարկաւոր դատուի, կրնայ վերքննութեան ժամանակ երկատութեան առնուիլ եւ. հարկաւոր եղած փոփոխութիւնը կատարուիլ եւ արտաքսիլ անդամներ։ Ինչպէս որ ամենայն ինչ՝ մինչեւ որ անդամ մը մեծ ազգն մնաց՝ այսինքն դ՝ոնէ եսիանատան ու մէկ հոգի ներկայ չըլլայ։

Դարձեալ՝ ըստ 61դ. յօդուածին տրամադրութեան՝ Ընդհ. Ժողովն ամէն երկու տարին անգամ մը պարտի գումարիլ տարիլ ամսոյ վերջերը, եւ իր նիստերը մինչեւ երեքս. ամիս կը տեւէ։ Կ'ըսենք — Երեսփոխական Ժողովն ինչո՞ւ 59դ. յօդուածին տրամադրութեան հակառակ նիստ կ'բնէ եւ ինչո՞ւ 61դ. յօդուածին տրամադրութեան հակառակ իւր նիստերը կը չարունակէ։ Մինչ. Յահմանադրութեան կէս առ. կէս գործադրութիւնը միայն 36 եւ. յօդուածին կը վերաբերի եւ. 59 ու 61 երդ. յօդուածները կէս առ. կէս գործադրութեան տրամադրութիւններն ազատ են։

Ցարակայս չմնար թէ Յահմանադրութեան կէս առ կէս գործադրութիւնը պահանջելու. ինչպէս մասն հակառութեան մէջ ընկած է։

Մեր ցոյց տուած երկու կէտերուն համար թերեւս առարկուի թէ ընդհանուր ժողովով եղած օրոշումներ են։ կը պատասխանենք։ — միթէ 20 թիւը են իշխելու օրոշումն ընդհանուր ժողովով եղած չէ՞, եւ թէ այժմ փոփոխութեան կամ չփոփոխութեան առարկութիւնը, որ վերջանին կը ներկայանայ միթէ ընդհանուր ժողովին մէջ չէ՞ դարձեալ։

Ինչո՞ւ արդեն ընդդիմադիր իր մասը չուզեր արդարահանութեամբ վարուիլ։

Մեր տակի աւելին չենք ուզեր խօսիլ։

ՀԱՅԿ

Հեռաւոր նամակն՝ ամէն յառաջդիմաւոր ազգայնոց եւ 'ի մասնաւորի ուսումնասէր Հայ երիտասարդաց հրատէր մ'է՝ հանդերձ դրդնական օրինակաւ, որ անշուշտ բազում հեռաւորներ պիտի ունենայ։

. . . Լիֆէնտի.

Հայ երիտասարդ մը Ձեր թերթին մէջ կ'տառոյարկէ ստորագրութիւն մը բանալ Մխիթարեանի գրատան տպատարութիւնը՝ 'ի լոյս ընծայելու համար։ Կ'ուզեմ տեսնել քաղաքացին ընդարձակ ոյժ ունենալ մեծատութեան մը։ Երեսուն Յամանեան ոսկի զրկեցի Ս. Պատրիարքին որուն պաշտպանութեանը ներքեւ կը փափաքիմ որ գրքի այդ առաջարկեալ տարագրութիւնը. զի ո՞վ քան զմեր Պատրիարքն աւելի պատասխանատու է այսպիսի դարձի մը պաշտպան կանգնելու։ — Բիչ է այս նուէրը ազգային եռանդին համեմատութեան։ այլ չատ է իմ կարողութեանս համար։ Թո՛ղ իւրաքանչիւր ոք նպաստէ նոյն չափով։ — Գիրք տպելը դարոց բանալ կ'արժէ, եւ ազգին այս վիճակին մէջ ամենէն աւելի երկու բան պէտք է։ գիրք տպել եւ դարոց բանալ։ Մեր մէջ հարուստները ձեռնարկեալ եղած են այսպիսի դարձերէ։ Թո՛ղ երիտասարդները միանան եւ յաւելուն ինչ որ երբեմն հարուստներ կ'բնէին։

16 Մայիս 1872 Դ. Ի. Օրէն.

Կը լսենք թէ անցեալ ուրբաթ օրը՝ Գամրոտիոյ օրիորդաց Լուսաւորչեան վարժարանին աշակերտուհիք՝ ոպիտակ հանդերձներ հագած՝ Արժ. Տ. Սարգիս Հոր առաջնորդութեամբ - նստած Ոլիմպոսիկ գնացել եւ վերադարձ։ Այս ճանապարհին անցած ժամանակ՝ օրհնաբանութիւններ կարդալով վարժարանին ազնուութեան համար բաղդ մաղթեցին Ն. Գ. Վեհափառութեան։

Այս առթիւ Եւդոկիայի սեղանաւոր Յակոբ էֆէնտին ալ յիշեալ օրիորդներն իր տունը տանելով մարդասիրաբար հիւրընկալած եւ ճաշ տուած է։

Հեռաւոր նամակը կորգացորդն իրատամբ կը քաջալերեմ. կարդալ եւ տարածուելոյ ինքն իրեն կը հարցնէ թէ մէջը նկարագրուած իրողութիւնք կրնա՞ն ատոյգ եւ հաստատուն լինիլ ներկայ ժամանակիս մէջ, մանաւանդ կայսերական ներկայ կարգադրութեան օրով։

Զարմանալի է որ Ս. Պատրիարքն եւ ազգային վարչութիւնն անցեալ եւ նախորդ տարիներէն 'ի միր դրաւոր տեղեկութիւնք ստացած են այս անպատիւ իրողութեանց վերայ, եւ մինչեւ յարդ չեն կրցած դարմանը ձեռք բերել։

. . . խմբագիր Մասիս պատասխան լսադրոյ.

Ներկայս Հայրենասէր թերթեր. մինչեւ հրատարակել կը խնդրեմք, որպէս մի օրինակն ալ ազդարարեսցէ վարչութեան գրկեցինք։

Մերազնեայ դաս մը ժողովուրդ 'ի Բանաչէն. 'ի Խուլթ. 'ի Պատունք եւ 'ի Շոլոսխ գաւառներ, Փիւրտերու հետ խառն կը բնակին։ Նոցա դրխաւորներուն որ խաֆիր կրսուին ճարտարինելով՝ ամենազգառն կենաց վիճակուած են։ Դաս դաս նոցա բաժին եղած՝ 'ի բաքանչիւրն իրրեւ հպատակ եւ սեփականութիւն համարուած, ասրեկան տուրք կատան խաֆիրներուն եւ երեք կարգի բաժնուած են։

Առաջին կարգը, որ Հաճիայ կը սեպեն ասեն գլուխ 7 բեւ. ցորեն կուտայ. 1 պուճար. 5 ոչխար. 2 լիտր իւղ. 2 լիտր ծխախոտ. 1 լիտր չորիմեն. 4 լիտր ոգ. 1 չարուստ. 1 գոյդ դանկապան. 1 գոյդ գաւլպայ. 1 ղոյդ խանճան. 1 գոյդ դոգ նոցի ժամարէն. 2 ունկի փառոդ. 2 ունկի կապար. 2 ունկի կոնափ. 5 ունկի ձէթ. 5 հատ պուտուկ. 2 չիբուք. 30 գգալ. 4 թի. 2 կոգով. 6 ցամաքեր. 1 գահուի. 4 հաւ. 2 աքաղաղ. 10 ասրակ. 6 հարօր. 12 1/2 դշ սուակ. եւ տարին 2 'անգամ ունեցած ոչխարաց կամ, դարձեան՝ պանիր չինելու եւ ոչնեան մածուն բռնելու։

Երկրորդ կարգը՝ որ Կիսահամբայ կրսուի վերագրեալ տրոց 2/3 մասը։

Իսկ երրորդը՝ որ Պճեզ կրսուի։ 1/3 մասն կը վճարէ։

Այն մարգարեալ փայրենի դաղան իարիքներ՝ (ճարտասէր)՝ ինքնագլուխ եւ. ազատամիտ վիճակի մէջ լինելով՝ երեսնց հարթ հայերը՝ կոնամբ եւ որդւոյնք չարժական եւ անշարժ կալուածներով իրարու ծախելու ասլորութիւն ունին, եւ երբ իրարու գէմ կատաղին եւ միմեանցմանց իւրաքանչիւրն՝ իրենց հպատակ հայերը բռնութեամբ առջեւնին ձգելով, իրարու սահման կառպատակեն. մանաւանդ թէ հայոց բնակած գեղերու միայն յարձակելով կը կողոպտեն, կը քանդեն, կաւրեն, կը վիրաւորեն, կ'սպանեն եւ կը վերադառնան տեղերնին։

Յարգեալ հարեալ թշնամին՝ մինչ

ուէն վրէժը լուծելու համար զօրաժողով կը լինի կասպատակէ թշնամւոյն հպատակ հայերու գեղերը, արշաւին զայրոյթով կը կողոպտէ, կը քանդէ, կաւրէ, կը վիրաւորէ, կ'ոգանէ եւ կը գաւառայ։

Այս բոլոր ազգայոյզ, երբ այս ազգանքը ատոր գերու հանուելու կողման այցելութիւն կընէի, անպայմն Հայ Բէյլիանը եւ երեք խաֆիր ազգաներ ի Ս. Աղբերիկ մանք քովը գալով՝ ուրիշ խաֆիրներու հասուցած չարիքները պատմեցին մեզ։ Եւ ուրիշ շատ մը մարդիկներէն ալ զայս ուսուցեալ, 1870 Նոյ. 10 ի նամակաւ Ս. Հայրիկ պատրիարքին եւ 1871 մարտ 3ի նամակաւ ալ գաւառական յանձնաժողովին հաղորդեցի, զոր նոյն թուականի Ս. Հայրիկ Պատրիարքն ուղղեալ նամակի ծայրը գրուած եմ։ որոց երկուքին եւս պատասխան չառնելուս համար կ'ասիպաւիմ այսօր 'ի հրապարակ հանել։

Պատնէշ դաւառի Մահալուանք գիւղացի խաֆիրներ՝ խոկան, Շահվար, Շառոյ, Հայրապար Մահմուտ ղիճեղ, Շաւէշ եւ Մահմուտ՝ իրենց մարդիկներով Պլար ազգի սահմանը՝ Դիզաշէն, Շուշամերկ եւ Ցոփրք հայոց գիւղերու եւ Ամանագինէ վանքի մրոց յարձակելով 400 ոչխար, 70 պահար, ուռներու կահ կարասիքը եւ կոնակց հագուստները կողոպտեցին, 1 մարդ ոգանեցին եւ 4 մարդ ալ վիրաւորեցին։

Պլարի ազգայք՝ Միրզան, Խալիլ, Սատան, Հաշիմ եւ Մահմուտ՝ իրենց մարդիկներով վերոգրեալ խաֆիրներու սահմանը ապատակելով Հայոց գեղերը, Հարմ, Եղիսմի, եւ Պազանք, 1000 ի չափ ոչխար, 150 պաճար, ուռներու կահ կարասիքը եւ կոնակց հագուստները կողոպտեցին, 2 մարդ ոգանեցին եւ 5 ալ վիրաւորեցին։

Վերոգրեալ կողոպտուած հայերու ուրիշ խաֆիրներ Խոյնան, Խոնան, Աւսան, եւ Խափան, թշնամեաց վրէժը լուծելու համար իրենց մարդերով կը յարձակին 'ի Մաղինք Արիրբ եւ Արթիլպանք հայոց գիւղերու վրայ, 350 ոչխար, 30 պաճար, ուռները եւ կոնակց հագուստները կը կողոպտեն, 4 մարդ կոգանեն եւ 6 ալ կը վիրաւորեն։

Հարուստհարեալ հայերն՝ Բարձր Մելիքեարքի գէյին բողոքեցին, ուրոյ 'ի Մուշ կանչուեցան ոգի աշխարհաւոր խաֆիրներու օրոնք փոտահութեամբ ներկայացան կառավարութեան։ Մելիքեարքի գէյին երկոր խրատներ եւ ապառնարիքներ իսուելէ ետքի՝ ասրինոյ մի կրկին ... Վասն որոյ փրկութիւն խնդրելոյն խաֆիրներ եւ ասացան «քաւեալ եմք ոգաւհետեւ։ դի չդիտէինք դիտոն տեսանդ, ալ չպիտի մեղանչիմք։ բանով՝ տեղերին գործանք, ու կրկնելոյն իրենց ասպատակութիւնը՝ փրկութեան դառն բաժակը ցիլոր քամելով բազբաղիս հոյներուն։

Կարնոյ Բարձ. Մուսթաֆա փաշան անցեալ տարի 'ի Մուշ գալու առնելը, խաֆիրութեան դմնդակ բաժը քաւելու խնդիր մատուցինք նորին Մեծութեան։ Հաճութիւն ցուցաց եւ բաւ։ Իսկ ասոր հաճոյ եկած եմ։ Լեան 'ի Մուշ գալու հրաման զրկեց խաֆիրներուն։ յանձնառու չեզան, ոչ իրենց երկրորդականներէ մէնք՝ հանդերձ երկու ապառաւորով զրկեցին, զոր՝ նորին Բարձրութիւն խրատեց եւ արձակեց։ Դարեւ խոստացաւ զրաւոյ մը չինել ասալ ոչ մէն կողմը։ Բայց իւր փափաքէն գլխի ի՛նչ ոնօրինութիւն եղաւ։ չգիտեմք։

Դերիաեր խաֆիրներ՝ երբ մանչ ծնանելու լինին, յանձնիւր ձօրաի տուղնէն ոչխարով եւ գառամբ ոչ՝ յուսի պիտի երթան, ապայի գիւղատոյ պիտի տանին, ոչն ինչ Հայոց մերկանգամ կանայք՝ ձեռ քով իրենց կուրծքը ծածկելու ադրատ գլխակի մէջ կը գանուին։ Երբ պատանեկութեան հասնին, գէնք պիտի պատրաստեն ոնոր։ կին ածելու տանին՝ զրոյն (պոյրխ) պիտի տան հարսնացուի ծնողաց։ եւ հարսանեաց պիտոյքը պիտի պատրաստեն։ Եթէ մեռանիլ պատահի։ ոչ խոր՝ իւր՝ պանիր՝ եւոյն տանելով կը մխիթարեն զխաֆիրներ։

Բայց ընդհանուր Աղդութեան նախատինք այն կէտն է։ որ նախապատասն Հայոց պարկեշտ լեան առագաստի հարսներ եւ որբութեան քոյրերը՝ ներքեւ անած աղջիկներ՝ ոգոր հպանի եղած խաֆիրներու առն մէջ՝ իրենց հարց՝ օրերով՝ ցաւարը կարկաչ չինելու։ լոմբ լաւանալու։ եկարկոտելու ապահարկութիւն կընեն՝ զի՛ն արատաւ օր։ Եւ անոնց կըկրի ապարելը քոխնելու յարաբերներով կուշխատին մի՛ակ անձամբ եւ քո՛ կ ատամ։ արեւակեզ եւ փշահար եղած՝ դիրենց կոնաչ արեւը կողքան։ զիրենց խաւար տաղը կանիծանեն։

Ջրիատոս պատարագով քահանայի ոտրագորդ ձեռքը մատուցուած պատարագուցի լանիներէն՝ խաֆիրներու բաժին պիտի հանուի։ Մանաւանդ քահանայ չդտնուած գեղերը՝ պատարագի երիտասարդ քահանային՝ իւր ընդունուած նաւերներին՝ իրրեւ սակ ոտանութեան պատարագի՝ բաժին պիտի տայ անոնց։

Հայերու անոնց կենեալը՝ եթէ ամուլ լինին կամ մանչ պատակ չծնանին։ խաֆիրներ լանի երկրորդ կին մը առնել կուտան։ ոպպէս զի դատակ յարուցանելով՝ տարեկան տուրքը տալու յաջորդեն։

Ապրիլուս օր ամուսնութեան կամ երկու կին ունենալու տարութիւնը՝ մեր թէ նախապէս այն կարմիրէն մատ գործեր է Ցարանոյ երկիրը։ տարանցեալ 8—10 տարուան միջոցին ընդհանրանալու կերպարանք մը առած է։ Անցեալ ոչնան միջոցին մեր վիճակի կիսոյ մասին մէջ (խրամ։ Գուլանքը եւ Մանագկերտ) քննութիւն ընելով՝ այրաթոզաց կնախոզաց եւ կրկին ամուսնացելոյ թիւը՝ 70 էն տուելի դատնք։ որոյ յուցակը՝ 1871 դեկտ. 25ի նամակաւ ղրկեցինք կեդրոնական իշխանութեան։ Ամենայն ազգասիրութիւն խրատեց եւ արձակեց։ Դարեւ խոստացաւ զրաւոյ մը չինել ասալ ոչ մէն կողմը։ Բայց իւր փափաքէն գլխի ի՛նչ ոնօրինութիւն եղաւ։ չգիտեմք։

Դերիաեր խաֆիրներ՝ երբ մանչ ծնանելու լինին։ յանձնիւր ձօրաի տուղնէն ոչխարով եւ գառամբ ոչ՝ յուսի պիտի երթան։ ապայի գիւղատոյ պիտի տանին։ ոչն ինչ Հայոց մերկանգամ կանայք՝ ձեռ քով իրենց կուրծքը ծածկելու ադրատ գլխակի մէջ կը գանուին։ Երբ պատանեկութեան հասնին։

Անդրանիկ պէյ Կրմիկեան	75
Գաբրիէլ Գասապարեան	75
Այիքսան Խորասանճեան	75
Յակոբ Արլաղ	75
Սարգիս Հասանճեան Սարաջ	75
Պապիկ Էսրնէրլեան	75
Բարսեղ Վանլրեան	75
Մարտիրոս Տիլէեան	75
Նազարէթ Սիրաքեան	75
Դանիէլ Տ. Ղեւոնեան	75
Գրիգոր Յովսէփեան	25
Մկրտիչ Յովհաննէսեան	25
Մեսրոպ Ոսկերիչ	25
Յակոբ Գրիգորեան	25
Մ. Գասպար Կարապետեան	25
Տաքեա Հասքարձումեան	25
Մարդար Մարգարեան	25
Սոնեփան »	25
Մերկել Թորոսեան	75
Ռաբանամ Ցրէնիկեան	75
Պետոն Հաճեան	75
Խաչիկ »	75
Յակոբ Նէմենիճեան	75
Թարթող Քիւրքճիւպաշեան	75
Յովհաննէս Մարգարեան	75
Աբսէն »	75
Գէորգ Գասապարեան	75
Յարութիւն Խանճեան	75
Նիկողոս Թաչճեան	75
Վիլէն Լմնուեան	25
Գրիգոր »	25
Կարապետ »	25
Յակոբ Տէմիրճի	25
Մերիկը Գրիգորեան	25
Վահրամ Խաչատուրեան	25
Վարդարշակ »	25
Աւետիս Մրզաեան, Վանցի	25
Ղազարոս Սահակեան	25
Մարտիրոս Միհրդիճեան	25
Մկրտիչ Շէհրիեան	25
Մ. Կարապետ Սեղրոնեան	25
Սոսանաբ Հասքարձումեան	25
Զօրա Կարապետեան	25
Մինաս Գրիգորեան	75
Յակոբ Իալրճեան	75
Նշան Քալֆասեան	75
Պարսեղ Թէլեան	75
Սարգիս Լրէչեան	75
Պարսիկ Նահապետեան	75
Սղբա Պէյլերեան	75
Սինեքերիմ Ցիլեան	75
Սուքիաս Յարգիսեան	75
Գումար	5,450

12 մայիս 1872
Պատրիարքարանի Հայոց
Գումարգարան

Ի Դիմաց Աղդ.
Վարչ. Տնտ. խորհրդոյ
Դանձապետ
Գ. Ս. Հէրէքեան

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՁՈՒԱՐՃԱԼԻ ՄԱՆՈՒԱՆԷՊՆԵՐ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ՀԱՆԱՔԵՑ ԵՒ ՅՈՐԻՆԵՑ Տ. Ա.

Կը գտնուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով, եւ Կոմուրջի գլխու Պարտքան, Գին 4 ղրշ.

Կեդրոնատեղին է Գ. Ի. Ցրէնիկեանի գրատունը Մէրճան փողոց թիւ 67.

ԿԻԼԻԿԻԱՆԸՆ ԷՍՐԱՐԸ
ՎԷ ՕԷՅԱԼԷՍԻ

Այս անաւարակը որ Նիկիկիոյ դաղտնի՛ քրն եւ թշուառութիւնը կը պարունակէ իր մէջ. կամիոդիկասական խղճդրոյ յուզումը Կիլիկիոյ վիճակաց որ ստոիճան ցնաս եւ ինչ մեծ հարուածմը ըլլալը լաւ հասկնալու համար ամէն Հայ պէտք է ունենայ հատ մը, որ ամէն Հայ դրավաճառաց քով կը գտնուի 'ի գին 2 ղրշ.

ՄԱՆՈՆ ԼԼՍԹՕ

Ընտիր բարոյավէպ մը՝ որ մեծ ընդունելութիւն գտած է եւրոպական ազդաց մէջ.

Կը ծախուի Զարմանքիրլար եւ Քարշու թիւ. 10 Տէտէեանց վաճառատունը եւ. Հայ դրավաճառաց քով.

Գին 12 ղրշ.

ՈՆԱԿԸՆ
ՓԻԼԻՄՈՊԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԲԱՀԱՆԵԱԼ ՅԵՐՈՒՍ ՀԱՏՈՐՈՅ
ՅՈՐԻՆԵԱԼ

Ի Տեր Պետրոս Վարդապետ Լիմանոսեանէ
Վարդապետ Աստուածաբանութեան

Հայերէն մաքուր գրաբար լեզուս յօրինուած, ընդարձակօրէն փիլիսոփայութեան ամէն խնդրոց վրայ կը խօսի.

Կը գտնուի, Սէոսայի Հայոց Էջմիածնի տպարանը եւ ամէն գրավաճառաց քով. Եւ կոմուրջի գլխոյ պարտքան.

Գին 2 Մէճիտիէ.

ԵՐԵՔ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՐՔ

Աղէքսանդր Տիմանի այս անզուգական վիպասանութեան երկրորդ հատորը Պոլիս հասած ըլլալով, Արդոյ բաժանորդներէն կը խնդրուի որ իրենց անդորրագիրը ներկայացնեն չաքմաքճըլար եօքուշու թիւ. 10 Տէտէեանց վաճառատունը եւ. հանիլ ստանան նոյն հատորը.

Երեք հատորին բաժանորդագրութեան գինն 40 ղրշ. մէն մի հատորի գին 15 ղրշ.

ԵՐԿԱՄԻՏԵՑ
ՊԱՆԴԻՏՈՒԹԻՒՆ
Ի ՀԱՅԵՑԱՍՏԱՆ
Ե Ի
ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՓԱՂՈՒԱԿԱՆ ԵՒ ԿԸՐՕՆԱԿԱՆ ՎԱՐՔ ՀԱՅԵՏԵԱՑ
ՅՈՐԻՆԵԱՑ
Տէր-Մելիք Վարդապետ Յովհաննէսեան
Եան Կ. Գալուստ
Մելքոն Ս. Եղուսարդեան
ՆՈՒԻԵՐԵԱԼ
Ա. Վէր. Վէրթոնչեան Թարգմանչեան
Ի Ս. Էնդրէաս Գերեզմանատուն

Երուսաղէմայ Գեր-Սահակ եպիսկոպոսին եւ Արժ. Տիմոթէոս վարդապետին ասկէց հինգ տարի առաջ (1867) Հոպէշատան ուղեւորելով երկու տարուց չափ հոն արգիլեալ մնալուն եւ կրած դժնդակ տառապանաց մանրամասն պատմութիւնն է, որոյ մէջ խիստ հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւնք կան նաեւ Հայպէշայ բարուցն եւ սովորութեանց վրայ.

Այս կարեւոր եւ ամենաւն բնթերցումն արժանի գիրքն ամէն Հայ դրավաճառաց քով կը գտնուի. Գին մէկ արծաթի Մէճիտիէ.

ՆՕՄՆԱՄԱՏԵՄԻՆԵՐ

Իզմիրի եւ Խրիմեանի կաշեգործարանն գործածուող սիրոտիրոյը հանար հեռաւոր տարիներու գնահատութիւնը պիտի կատարի յաւաջիկայ չորեքշաբթի որ մայիս 24ին 'ի Տարի Շուրա.

Ուստի յիշեալ վճռաւորը մատակարարել ուզող վաճառականք կը հրաւիրուին յիշեալ օր ժամը 6ին միջոցները 'ի Տարի Շուրա ըլլալիք գնահատութեան ներկայ գտնուիլ.

Օխայ
2,700 Պէնկազի Զիմիա Իզմիրի գործարանին համար.
1,500 Պէնկազի Զիմիա Իզմիրի գործարանին համար.
15,200 Շապ.
8,000 Շերասլ թօրմուսու.
1,500 Բոհիաս.
30,000 Գանթէլի վայտ (մոր պարտամ)
1,400 Մէլաս (չըզտուած, խամ՝ չաքար.)
31,000 Ցոսա.
4,500 Թուլթքար Իզմիրի գործարանին համար.
500 Թուլթքար Իզմիրի գործարանին համար. Եւ 1300 թենալաթա

Նիւքասլի հանքային ածուխ.

17 մայիս 1872
Ի Գաւառն Սպարապետի

Պէյքոզի կոյսերական Տէրպազնէէն համար 6000 կենդանեաց փարամուտի վերջնական կերպով գնահատութիւնը պիտի կատարի յաւաջիկայ երկուշաբթի որ մայիս 22ին ըստ հին ոճի.

Բաւական յիշեալ տարանքը մատակարարել ուզող վաճառականք կը հրաւիրուին յիշեալ օր ժամը 6ին միջոցները ներկայ գտնուիլ 'ի Տարի Շուրա ըլլալիք գնահատութեան.

16 մայիս 1872
Ի Գաւառն Սպարապետի

Հինգշաբթի օրը, մայիսի 18, հինգ հազար հատ ապած բաց գիրք կոչուոյ գնահատութիւնն պիտի գործադրի Պէյքոզի կոյսերական Տարպազհանէի համար.

Յիշեալ գնահատութեան մասնակցիլ ուզող վաճառականք կ'հրաւիրուին ներկայանալ 'ի Տարի Շուրա, նոյն օրը 'ի ժամ 6 ըստ տաճկաց.

13 մայիս 1872
'Ի Գաւառն Սպարապետի

Այս լրագիրը չաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը. Բաժանորդագրութեան տեղերն են Կ. Պոլիս Զմնիլի խանը վերի յարկը թիւ 6 Պատրիարքարանը

Իսկ գաւառաց մէջ հեռաւոր հոգաբարձուց տեղերը.

ԻԶՄԻՐ. Պետիսան աղա Տէմէեան.
ԵՂԻՊՏՈՍ Յակոբ Էֆ. Պալասեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թորոս աղա ոսկերիչ.
ԱՏԱՐԱԶԱՐ. Մեսրոպ աղա Տ. Գէորգեան.
ՊՐՈՒՍԱ. Պետիսան աղա Թանկէրեան.
ԹԷՔԻՐՏԱՂ. Համբարձում աղա Քուզուքէլաղեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր աղա Չիմաշեան
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ աղա Զաքարեան.
ՄՈՒՏ. Մկրտիչ աղա Փոթիկեան.
ՍԵՐԱՍՏԻԱ. Վարդան էֆէնտի Աբդարեան.
ՆԱԾ. Մ. աղա Խուչիկեան.
ՖՈՓՇԱՆ Մկրտիչ աղա Աչճեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.
ԵՐԶՆԿԱՑ. Թադէոս աղա Բաղրատունի.
ԱՒՂԻՒՀԻՍԱՐ. Կարապետ աղա Վարդանեան.

Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրեալ ուղղութեան այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ.

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԽՏԹԻՀԵԱՆ.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹՍՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ
17 ՄԱՅԻՍ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԱՏ 100 ԳՈՒՐՈՒՇԵԼՆ

Լոնտրա	3 ամիս գուրուշ	108 3/8
Փարիզ		23,45

ԸՆԹՍՑՔ ԴՐԱՄՈՑ
17 ՄԱՅԻՍ

Անգլ. լիրա	գուրուշ	109,5
Նարբէնասկի	»	86, 35
Խամբուրկ ռայխ	»	89, 10
Գըրմից	»	51,15
Հինգ Գրանք	»	—
Հինգնոց	»	103,10
Գլինճ	»	120

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 17 ՄԱՅԻՍ

ԱՐՄՏԻՒՐ

Ցորեն	կարմիր	Պէսարտպիա	29 —34
»	»	Աղսագ	32 —35
»	»	Պալէրք	30 —32
»	»	Պուրկազ	30 —32
»	»	Թէքիրտաղ	30 —32
»	կակուղ	Աղագ	30 —33
»	»	Պէսարտպիա	28 —32
Կիրտա Թուռնա			28 —32
Ցորեն	կակուղ	Պուրկազ	28 —32
»		Վառնա	30—32
»	»	Պալէրք	28—30
Եգիպտացորեն		Թուռնա	19—20
»		Անատոլ.	17—18
Դարի	Թուռնա		14—14 1/2
»	Անատոլ.		

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽԱՁԱԿ ՁՈՐ

Պարսկական	գուրուշ	—
Անատոլու	»	—
Քոյոս		
Էսմիրնէ	»	
Ցակոսա	»	

ԲԱՄՊԱԿ

Կէրմէ	հօխան	9 1/4
Իզմիր	»	10 1/2
Ղասնա	»	9
Պարկամասան	»	8
Վրասանա	»	8 1/2

ԲՈԽԲԴ

Անատոլու լուացուած	հօխան	
» չլուացուած	»	
Բուռմէլի լուացուած	»	
» չլուացուած	»	
Վրասանա լուացուած	»	
» կէս	»	
» չլուացուած	»	
Տոպրոնա	»	
Իսմիր Շէհիր	»	

ՄՍԶՐ

Պարկամասան	հօխան	11—
Անատոլու	»	10—1/2
Ձերմակ	»	6—7

ՁԷՑՐԻ

Գոյաների Ա. տեսակ	հօխան	21
» Բ. »	»	19 —
Ինկիլիս	»	21
Թոզաթ	»	
Աքէլէք	»	
Նօպզաս	»	
Զարուտ		

ԹԻՆԹԻՐ

Էնգիլիս	հօխան	30 —
Գասասմպոյ	»	48 —
Պէյրազար	»	51 —
Չէրքէզ	»	—
Վան	»	29 —

ԱՑԾԻ ՄՌՔ

Ամասիա	7	կասր	մէկ	Օ. Լ.
Նոպկաս	7	»	»	»
Սիվաս	»	»	»	»
Էրզրում	7 1/2	»	»	»
Գայսէրի	»	»	»	»

ՁԷՐ

Մուսանիա	հօխան	7 1/2—
Այվալը	»	6 1/2—
Մաքրի	»	10 —
Միսիրլի	»	6 1/2
Գլինճ թոզաթ երկրին մէջ		9 1/2—10
Աֆիոն	»	260 —275
Գիլիրէ	»	29 —30
Սուսամ	»	—
Գոտաւատ Անատ.	Գիլէ	—
» Բումէլի	»	—
Մեսարա Պորսկ. Բէյտ	»	42 —44
Գրուսա		— —

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		գուրուշ
Խանվէ Բիւրեղ. տեսակ 100	հօխ.	1200—
« Բ. »	»	1140
Նէմէն	»	16—16 1/2
Շաքար փաչի Հոլ. Կնգ.		240—
» » Դոգպ.	»	—
» գլուխ Դոգպ.		290—
Ջայ Գանգա	հօխան	26 —
» Բէլքս ծաղիկ	»	45 —60
Անագ (գոգայ)	կնդ.	1060 —
Գղակեղ (պիգէա)	հօխա	10 1/4—
Էնգակ (էրիվա) Պէնկազա	»	100 —140
» » Սատրաս	»	— — 70
Զինք տոխա 100	հօխ. Գր.	90 —
Եղիպտի ճազանեբ		84 —
» տոխտակ		98 —
» բեւեռացաբ		80 —82
Քորֆիզա		112 —118
Ըրինճ խաչիոյ 100	Գիր. Գր.	45
Կոպաչ եղ Ռուսիոյ	Գր.	13 —14
Խոմիտ		35 —40